

Lekcja 10

Tekst

El País

Miles de personas y colas diarias en la exposición de Miró en Nueva York

Más de 150 pinturas, collages, objetos, cerámicas y trabajos sobre papel de Joan Miró se exhiben en el Museo Guggenheim de Nueva York. Muchos miles de personas han acudido ya a esta cita con Miró, a quien la prensa neoyorquina ha calificado de “una de las primeras y más influyentes figuras del arte del siglo XX”.

Largas filas de gente hacen diariamente cola fuera del Guggenheim para ver esta retrospectiva de Miró, inaugurada el pasado mes de mayo, que ha sido patrocinada por Ford Motor Company y con la colaboración del Comité Conjunto para la Cooperación Cultural y Educativa de Estados Unidos y España.

Los trabajos que se exhiben sobre la vida y obra de Miró han sido prestados por la familia del artista y la Fundación Miró de Barcelona. Los cuadros pertenecen a colecciones públicas y privadas de Estados Unidos y algunos museos y colecciones extranjeras. La retrospectiva abarca desde 1915 hasta 1977. Entre las obras que se pueden contemplar figuran algunas de enorme importancia para el estudio de la obra de Miró, como La granja, Paisaje catalán, Carnaval de arlequín, Éste es el color de mis sueños etc. Al mismo tiempo se están celebrando conferencias sobre el pintor catalán. Esta exposición, que será únicamente exhibida en Nueva York, permanecerá abierta hasta el 23 de agosto.

Tysiące osób i niekończące się kolejki na wystawie Miró w Nowym Jorku

Ponad 150 obrazów, kolaży, form artystycznych, ceramiki i rysunków Juana Miró oglądać można aktualnie w Muzeum Guggenheima w Nowym Jorku. Tysiące osób przybyło już na spotkanie z Miró, którego nowojorska prasa określiła jako „jednego z najważniejszych i najbardziej wpływowych artystów XX wieku.”

Dłgie kolejki ustawiają się codziennie przed muzeum Guggenheim, żeby obejrzeć retrospektywę Miró, której inauguracja miała miejsce w minionym miesiącu maju, pod patronatem Ford Motor Company, przy współudziale Zjednoczonego Komitetu do Spraw Współpracy Kulturalnej i Oświatowej Stanów Zjednoczonych i Hiszpanii.

Wystawione prace, będące świadectwem życia i twórczości Miró, udostępnione zostały przez rodzinę artysty oraz Fundację Juana Miró w Barcelonie. Obrazy pochodzą ze zbiorów państwowych i prywatnych, zarówno w Stanach Zjednoczonych jak i z niektórych muzeów i kolekcji zagranicznych. Retrospektywa obejmuje prace od roku 1915 do 1977. Pośród dzieł, jakie można podziwiać, niektóre mają ogromną wartość dla studiów nad twórczością Miró, jak na przykład „Folwark”, „Pejzaż kataloński”, „Karnawał arlekina”, „Taki jest kolor moich snów” itd. Wystawie towarzyszą odczyty na temat twórczości katalońskiego malarza. Wystawę, pokazywaną jedynie w Nowym Jorku, będzie można oglądać do 23 sierpnia.

Słownictwo

la pintura

obraz

el collage

kolaż

el trabajo sobre papel

praca na papierze

acudir a la cita

stawić się na spotkanie

**Miles de personas han acudido
a la cita con el famoso artista.**

Tysiące osób przyszło na spotkanie
ze sławnym artystą.

**una de las primeras y más
influyentes figuras del arte**

jedna z pierwszych i najbardziej
znaczących postaci w sztuce

el siglo XX

wiek XX

la retrospectiva

retrospekcja

patrocinar

patronować

**La exposición ha sido
patrocinada por la
Universidad de Madrid.**

**las colecciones públicas
y privadas**

**los museos y colecciones
extranjeras**

**La retrospectiva abarca desde...
hasta...**

**al mismo tiempo
celebrar**

**Este fin de semana celebro mi
cumpleaños.**

**Se celebran muchas conferencias
sobre el pintor catalán.**

Wystawie patronuje Uniwersytet
w Madrycie.

zbiory publiczne i prywatne

muzea i zbiory zagraniczne

Retrospekcja obejmuje okres od...
do...

jednocześnie, w tym samym czasie
obchodzić, czcić

W ten weekend będę obchodzić
moje urodziny.

Organizuje się wiele konferencji na
temat tego malarza
katalońskiego.

Gramatyka

■ *Wyrażenia czasowe*

Poniższe zestawienie prezentuje wyrażenia czasowe według używanych w nich zaimków:

a la mañana siguiente – następnego ranka
al mediodía – w południe
al anochecer – wieczorem (o zmierzchu, zmroku)
a al atardecer – po południu (o zmierzchu)
al amanecer – ranem (o świcie)
al día siguiente – następnego dnia
al mismo tiempo – w tym samym czasie

de = durante **de noche** – wieczorem

(konkretna data) **Estamos a tres de noviembre.** – Dziś jest 3 listopada.
Falleció el cuatro de enero. – Zmarł 4 stycznia.

en	en verano – latem en invierno – zimą en septiembre – we wrześniu
por	hoy por la mañana – dziś rano ayer por la tarde – wczoraj po południu

■ *Czasowniki + gerundio*

Oto lista czasowników, które mogą występować z **gerundio**, i ich znaczenie.

acabar	+ gerundio	Acabamos enfadándonos con ellos. – Na koniec się z nimi pokłóciliśmy.
andar		Anda dando conferencias. – Bierze udział w konferencjach.
continuar		Continuaron discutiendo. – Kontynuowali dyskusję.
empezar		La cantante empezó cantando el aria. – Śpiewak zaczął od arii.
estar		Estoy escuchando las noticias. – Słucham wiadomości.
ir		El enfermo va mejorando. – Chory ma się coraz lepiej.
llevar		Llevo trabajando todo el día. – Pracuję cały dzień.
seguir		Siguieron discutiendo. – Kontynuowali dyskusję.
terminar		Terminaron comiendo helados. – Skończyło się na tym, że zjedli lody.

■ *Liczebniki porządkowe*

Liczebniki główne	Liczebniki porządkowe
uno	primero
dos	segundo
tres	tercero
cuatro	cuarto
cinco	quinto
seis	sexto
siete	séptimo
ocho	octavo
nueve	noveno
diez	décimo

Dla liczebników wyższych od 10 używa się formy liczebnika głównego w znaczeniu porządkowym:

Alfonso trece – Alfons trzynasty

el veinte aniversario – dwudziesta rocznica

el piso catorce – czternaste piętro

Liczebniki porządkowe odmieniają się przez rodzaj:

el cuarto día – czwarty dzień

la cuarta vez – czwarty raz

primer ejercicio – pierwsze ćwiczenie

primera parte – pierwsza część

tercer ejercicio – trzecie ćwiczenie

tercera parte – trzecia część

■ *Los números del teléfono* – numery telefonu

2-43-56-62:

dos, cuarenta y tres, cincuenta y seis, sesenta y dos

12-14-43:

doce, catorce, cuarenta y tres

■ ***Las fechas – daty***

2.07.1988:

dos de julio de mil novecientos ochenta y ocho

■ ***Las operaciones matemáticas – działania matematyczne***

$2 + 2 = 4$	dos más dos son cuatro
$6 - 2 = 4$	seis menos dos son cuatro
$4 \times 4 = 16$	cuatro por cuatro son dieciséis
$10 : 2 = 5$	diez dividido entre dos son cinco

■ ***La temperatura – temperatura***

20°	Estamos a veinte grados.
-7°	Estamos a siete grados bajo cero.
$+3^\circ$	Estamos a tres grados.
0°	Estamos a cero grados.

■ ***El peso y la medida – ciężar i miara***

$\frac{1}{2}$ litro	medio litro
$\frac{1}{4}$ k.	un cuarto de kilo
1 y $\frac{1}{2}$ k.	un kilo y medio
$\frac{3}{4}$ l.	tres cuartos de litro

Pedro mide 1,74 m (uno setenta y cuatro / un metro setenta y cuatro centímetros). – Pedro ma 174 cm wzrostu.

La habitación mide 7×4 m (siete metros de largo por cuatro de ancho). – Pokój mierzy 7 na 4 metry.

Iba conduciendo a 100 km (cien kilómetros por hora). – Prowadził 100 km/h.

Ćwiczenia

Słownictwo

asaltar un banco	napadać na bank
hacer los deberes	wypełniać obowiązki
robar las joyas	kraść kosztowności
dar clases particulares	dawać prywatne lekcje, udzielać korepetycji
pelearse con alguien	(po)kłócić się z kimś
aplaudir	klaskać, oklaskiwać
quizás	być może
hace un siglo	wiek temu
parece probable	wydaje się możliwe
hacerse famoso	stać się sławnym
dar un impulso	pobudzić
dar un nuevo vigor y un nuevo sello a...	dodać nowej energii i nowej osobowości (komu, czemu)
la novelística	nowelistyka
Tanto es así que...	Tak się sprawy mają, że aż...
disputarse algo	kłócić się o coś (walczyć o co)
la edición	edycja, wydanie
el tiraje	nakład
el editor	wydawca
la editorial	wydawnictwo
las editoriales españolas	wydawnictwa hiszpańskie
el crítico literario	krytyk literacki
los escritores y críticos españoles	pisarze i krytycy hiszpańscy
la obra literaria	dzieło literackie
las grandes obras literarias	wielkie dzieła literackie
hacer notar	zwrócić uwagę (podkreślić co)
con nostalgia	z nostalgią
sin nostalgia	bez żalu
nostálgico/a	tęskny/a, melancholijny/a

La novela sudamericana está de moda.

llevarse un premio

Es preciso que...

en boga

Eso equivale a decir que...

Lo cierto es que...

dar un ejemplo

el valor

los valores nuevos

acercarse a

los problemas del presente

la realidad

la figura relevante

la novela actual

hispanoamericana

Powieść południowoamerykańska
jest modna.

wziąć (zdobyć) nagrodę

Słusznym jest aby...

w modzie (modny/a)

Znaczy to powiedzieć tyle co...

Pewnym jest, iż...

dać przykład

wartość (walor)

nowe wartości

zbliżyć się do

problemy chwili bieżącej

rzeczywistość

znacząca figura (postać)

współczesna powieść

hispanoamerykańska /

współczesna powieść

iberoamerykańska

ĆWICZENIE 1. Uzupełnij zdania odpowiednimi przyimkami.

1. Llegó de viaje ___ mediodía.
2. Estamos ___ cuatro de noviembre.
3. Todos los días se acuesta ___ 12 ___ la noche.
4. Falleció ___ abril.
5. Nació el tres ___ enero ___ 1942.
6. Se reunieron ___ anochecer.

ĆWICZENIE 2. Przekształć zdania, stosując stronę bierną.

Wzór: Los niños leen los cuentos.

Los cuentos son leídos por los niños.

1. Los ladrones han robado las joyas. _____
2. Los alumnos hicieron los deberes. _____

3. Todos celebran mi cumpleaños. _____
4. Hemos invitado a tus amigos. _____
5. Mi padre escribió esta carta. _____

ĆWICZENIE 3. Przekształć zdania, stosując formę bezosobową.

Wzór: Alquilan coches.
Se alquilan coches.

1. Celebran fiestas todas las semanas. _____
2. Dan clases particulares. _____
3. Arreglan relojes antiguos. _____

ĆWICZENIE 4. Dokonaj przekształceń zgodnie ze wzorem, stosując konstrukcję czasownik + gerundio.

Wzór: El público no dejaba de aplaudir. (seguir)
El público seguía aplaudiendo.

1. Los precios no cesan de subir. (seguir)

2. Siempre se pelean. (acabar)

3. Trabajo sin descanso todo el mes. (llevar)

4. Trabajó de secretario en una agencia de viajes. (empezar)

5. Se enfadó. (terminar)

6. Los chicos aún discuten. (continuar)

7. El enfermo mejora. (ir)

8. Hemos jugado al fútbol. (estar)

9. Los policías los buscan por todas partes. (andar)

10. Bailan mucho. (continuar)

ĆWICZENIE 5. Odpowiedz zgodnie ze wzorem.

Wzór: – Madrid ha cambiado bastante, ¿verdad?

– Sí, y sigue cambiando.

1. La vida ha subido bastante, ¿no?

2. Marisa ha trabajado bastante, ¿verdad?

3. Se han peleado esta tarde, ¿verdad?

4. Ha hablado por teléfono hace un rato, ¿verdad?

ĆWICZENIE 6. Wybierz właściwe dokończenie zdań.

1. La información de turismo, ¿en qué planta está?

En la _____ .

- a. tercer.
- b. veintiuna.
- c. veintiuno.

2. ¿Cuándo hablaste con ellos?

_____ ayer.

- a. Era
- b. Fue
- c. Fui

3. ¿Dónde estuviste anoche?

_____ al cine.

- a. Éramos
- b. Estuvimos
- c. Fuimos